بقیه شماره گذشته ...

پیداوار

حبوبات: زارعت لوگر اکثر آن آبی و کمتر آن للمی است و غله جان آن عبارت از گندم، جواری، برنج، ماش، جو، لوبیا میباشد کشت شالی که از آن برنج لک بدست می آید سابق در لوگر رواج خوب داشت ولی دراین اواخر نسبت قلت آب از کشت آن صرف نظر شده جواری که نصف خوراکه مردم را تشکیل میداد آن هم در چند سال اخیر از نظر اکثر مردم بدور افتاده و جای آنرا لوبیا گرفته است.

سبزیجات: عبارت است از کچالو، شلغم، مولی سفید و سرخ، مرچ، پیاز، گندنه، لبلبو، زردک، نعنا، بامیه، گشنیز، بادنجان سیاه و بادنجان رومی و درچرخ تنباکو نیز کشت میشود و برای نصوار و چلم شهرت زیاد دارد.

میوه جات: عبارت است از انگور، سیب، زردآلو، گیلاس، آلوبخارا، بادام، ناک، بهی، سنجد، توت، خربوزه و تربوز آن مانند صفحات شمال کشور به پختگی و شیرینی نمی رسد و نیم پخته به مصرف میرسد بعنی لذت تربوز و خربوزه ولایات شمال را ندارد. انگور برای کفایت یک فامیل در اکثر مناطق پیدامیشود ولی برای تجارت و صادرات بداخل و خارج کشور انگور مناطق ولسوالی چرخ، پادخواب شانه ولسوالی خوشی و برخی جاهای ولسوالی محمدآغه زیاد است، توت بکثرت در چرخ، پادخواب شانه، خوشی، زرغون شهر، سرخ آب و تمام مناطق کوه بند پیدامیشود، بادام در مناطق ولسوالی خوشی نسبتاً زیاد است سیب در مناطق ولسوالی محمدآغه ازسابق رواج داشت و سیب آن از حیث نازکی شیرین و آبداری شهرت تام داشت و بنام سیب نازک بدن یادمیشد که درخت های آن در زمان حمله روس ها خشکید و قطع شد دراین اواخر اهالی این منطقه مجدد به غرس نهال سیب زراعتی و باغداری پرداخته اند سیب سابق نه میباشد در ولسوالی آزره و بعضی مناطق دیگر کوه بند چهارمغز هم وجود دارد.

اشجار: درخت های میوه دار آن فوقاً ذکر شد وبی میوه آن عبارت از چنار، سفیددار، بید، پنجه چنار، شنگ و گز میباشد چوب چنارکه در سابق یگانه وسیله پوش خانه ها بود به وفرت غرس و از آن استفاده و برای فروش به شهرکابل انتقال میشد که یک برسوم چوب ضرورت شهرندان کابل برای عمارات از لوگر تهیه میشد و دارای مقاومت زیاد بود حالاهم این شیوه جریان دارد ولی کم شده است.

علف دوآب: عبارت از شفدر، رشقه، کلول به قسم تازه و کاه سفید گندم، شفدر خشک و رشقه خشک به قسم علف خشک میباشد.

سرڅ: سرک لوگر از کابل تا گردیز ابتدا در عهد سلطنت امیرامان الله خان و به کمک های اهالی کشیده شد در مسیر آن اکثراً دشت و زمین های دولتی و بعضاً زمین مردم قرارداشته ولی نقشه آن فنی و اساسی بوده که مسیر آن در اکثر حصص مستقیم میباشد و سرک بین پل علم و برکی برک نیز در عهد امیرامان الله خان احداث گردیده سرک بین برکی برک از حصه پل دریا و در کنار جنوبی دریا تا برکی راجان و از آنجا الی چرخ و خروار در زمان سلطنت محمدنادرشاه احداث شده همچنان سرک بین برکی برک تا شیخ آباد و بین پادخواب شانه تا پادخواب روغنی و پل علم تا خوشی وراه وسیع از پورک تا دادوخیل و از آنجا تا زرغون شهر و از کلنگار الی بابوس و از آنجا تا کوتل دیوالگی در عهد مذکور در سنه 11 څ 12 کشیده شده امااین راه ها خامه بوده و در موسم بارندگی قابل عبور عراده جات نبوده سرک های بین واغجان و زرغون شهر و از پل قندهاری تا زرغون شهر و از آنجا تا خوشی و بین زرغون شهر و سرخاب در عهد سلطنت اعلیحضرت محمدظاهرشاه کشیده شده زمانیکه سرک های ولایات افغانستان تحت پخته کاری و قیریزی قرارگرفت سرک کابل گردیز بعرض 10 متر پخته کاری څ 7 متر آن قیریزی در سال 1344 در عهد دکتور محمدیوسف کار آن توسط یونت 7 څ یونت پل سازی قوای کار وزارت فوائد عامه شروع و تا سال 49 دوره صدارت اعتمادی تکمیل و افتتاح شد در حصه پل علم علاوه برپل سابق بالای دریا پل جدید کانکریتی دیگر با سرک دو طرف آن بین دو پوزه کوه که مسیر آن نسبت به سابق مستقیم گردید ساخته شد این پل در عهد ریاست جمهوری محمدداود توسط یونت 7 قوای کار بمصرف 3 میلیون افغانی اعمار و در 1356/3/4 افتتاح شد در دوران تجاوز قوای روس بر افغانستان و عبورتانک های ثقیل چیندار و زرهدار قوای روس وسایط ثقیله و بمباردمان آنها سرک لوگر صدمه دید و یک حصه آن تخریب شد ولی اکثر حصص آن نسبت کارپخته و اساسی آن بحال خوب و قیر شده باقیمانده بود در عهد ریاست جمهوری حامد کرزی سرک کابل گردیز بازسازی شد طوریکه از جاهای تخریب شده و سالم آن قیر سابق برداشته و سراز نو به عرض 9 متروطول 123 کیلومتر قیر شد که پیاده رو نیز از بین رفت و این کاربه کمک مالی امریکا درسال 1384 شروع و در 1385 تکمیل شد.

بعداً سرک بین پل علم و شیخ آباد نیز پخته کاری و قیرریزی شد که این کار بکمک ترکیه در سال 1385 اجراء و بتاریخ 1385/3/20 افتتاح شد.

بعد از آن سرک پل علم، خوشی تا شینکی از طرف قوای ائتلاف به طول 36 کیلومتر و عرض 7 متر در سال 1388 قیرریزی شد.

ادامه دار آ ...

بی کاری زنان تحصیل یافته درولایت لوگر

طی پانزده سال گذشته که زمینه خوب برای آموزش وتحصیل برای طبقه اناث درافغانستان فراهم بود، زیادی از دختران توانستند که به درس وتحصیل خود بپردازند.امروز دختران تحصیل کرده رقم آنها روز به روزروبه افزایش است، چالش اساسی دختران با وجود آنکه فراگیری علم ودانش را با شوق وعلاقه زیاد استقبال میکنند اما فرصت های کاری وزمینه اشتغال زایی برای آنها کم است.

تعدادی زیادی از زنان تحصیل کرده میگویند که سطح دانش شان لیسانس است ولی درشرایط کنونی مشکل بیکاری آنان حل نشده است. دولت توجهی به جوانان تحصیل یافته به ویژه دختران ندارد، وتاکنون کدام کارعملی درمورد بیکاری دختران صورت نگرفته است وازبیکاری رنج می برند که اکثریت شان بابسیار مشکلات تحصیلات شان راتکمیل نموده است واز این وضعیت رنج می برند وقابل تحمل شان نیست بلکه اکثر دخترها تحصیل کرده نمیتوانند مانند دیگر دختران خود را به کار های خانه مشغول میکنند ،بیکاری دختران تحصیل یافته رانگران کرده است،ولی بعضی فامیل ها دختران شان را اجازه بیرون ازخانه برای آموزش ویاتحصیل نمی دهند این را عیب وعارمیدانند کسانیکه تحصیل کرده متاسفانه زمینه کاربرای شان مساعد نیست.

به زنان افغان درمحیط کاری،اجتماعی وحتی درخانواده ها به چشم حقارت دیده میشوند وسخت است که بتوانندباختم تحصیلی آن شامل کار دریکی ازریاست های وزارت خانه ها وادارات محلی شوند.جامعه ما هنوز جامعه بسته ومرد سالار است وحکومت تافعلا درین زمینه توجه جدی نکرده است.

ساختار جامعه طوری میباشد که مردان برای بیرون شدن از خانه برای کار دست باز دارند،اما زنان نمیتوانند برای یافتن کار از خانه بیرون شوند.

همچنان خانواده های که اجازه کاربرای زنان ودختران شان دربیرون ازخانه میدهند، اما مشکل شان برای خانواده ها این است که درشماری از اداره های دولتی وغیری دولتی برای مردان زمینه کار مساعد است وبرای زنان یا دختران نیست این باعث بی اعتمادی آنان شده است.

بیشترین دختران تحصیلات عالی دارند وخانواده های شان نیز آنان رابرای کار دربیرون ازخانه تشویق وحمایت میکنند ولی برخی از مدیران ومسولان اداره ها بادید آلوده به زنان می نگرند وزنان مجبور میشوند از انجام کار شان بگذرند،واین وضعیت باعث د لسردی دختران وزنان از کار در اداره های دولتی ومحیط بیرون از خانه شده که بیشترین دختران باوجود سند تحصیلات عالی خانه نیشین میشوند.

عوامل که باعث خانه نیشنی زنان میشوند نا امنی است وقتیکه فضای امن واطمنان در جامعه حاکم نباشد بسیاری از خانواده ها نمیتوانند با اعتماد کامل دختران خودرا به بیرون از خانه روان کنند، ودیگر اینکه در اداره های دولتی آزارواذیت زنان درکوچه ها،جاده ها،نیز سبب خانه نیشینی آنها میگردد.خانم های تحصیل یافته در مقابل محدویت ها ونابسامانی ها باید مبارزه کنند وبسیاری از محدودیت های که درخانواده ها واجتماع در مقابل زنان قراردارد میتواند خود خانم ها رفع نمایند وتوسط لیاقت خود،خود راثابت سازند.

زنان که خود قربانی خشونت میباشند نباید از راه خشونت خواستار حق خود شوند بلکه بهترین روش مبارزه برای زنان مبارزه مسالمت آمیز ومحبت آمیز است،زنان باید بادرک اوضاع وتشخیص فضای حاکم برجامعه قدم بردارند این که دریک کشور اسلامی هستند فرهنگ شان چیست و مردم در کدام سطح آگاهی قرار دارند، ودر اجتماع با رسم ورواج های ناپسند مبارزه کنند ونه اینکه خود شان درعمل قربانی فرهنگ های ناپسند بیرونی ها قرارگیرند.

تهیه کننده: امین الله (صفا)

د دندې په لټه او په زندان وربرابریدل / لنډه کیسه

میوند داقتصاد له پوهنځي څخه فارغ او دڅلورو کلو زده کړې اسناد یې ترلاسه کړي ؤ، میوند د پوهنتون دفرېغت سره جوخت د دندې په لټه کې شو، دې غوښتل چې په خپل مسلک کې دنده ترلاسه کړي.

دی به سهار چې له کوره اسنادونه یې په لاس کې ؤ؛ وتل او مانښام به بیرته کورته راتلل. ورځې، اونۍ او میاشتې میوند د دندې په لټه کې تیرې کړې، ولې په دې بریالی نشو، چې دنده واخلي، ځکه هرې ادارې او دفتر ته به چې ورننوت دبست او دندې داعلان پوښتنه به یې کوله، په ډیرو ادارو کې خو بیخي دندې نه وې اعلان شوې او په ډیرو کمو دفترونو کې که دندې اعلان شوې هم وې، دغه بست ته به په لسګونو تنه ځوانان چې دپوهنتون څخه فارغ شوي ؤ ځانونه یې ورته نومول، خو میوند نه واسطه درلوده او نه کوم نفر یې پیژندل.

له ورځو نه یو ورځ میوند له ځان سره سوچ وکړ، چې څنګه او له کومې لارې ځان هدف ته یاني دنده ترلاسه کړي، کله به یې ویل، چې یوه غټه واسطه کوم ځای کې وګوري، بیا به یې د پیسو د ورکولو فکر ورسره ؤ، ولې سوچونو یې کومه پایله نه ورکوله او ډیر مأیوس شو، آخرنۍ پریکړه یې دا وه او ځان سره وویل، چې راځه دهیواد پرېښودل یواځنۍ لاره ده، چې سړی کولی شي، هلته هم پیسې وګټي او هم ځان په کارونو بسیا کړي. خو میوند دباران څخه ناوې ته ودریدل.

ده له ځان سره دو تنه نور ملګري، چې د دندې دپیدا کولو پرمهال ستومان او لالهانده ګرځیدل، خپله طرحه یې ورته وړاندې کړه، هغوی هم ورسره موافقه وکړه او دوی دخپلو کورنیو مشرانو په مشوره مخ پر بهر روان شول.

آ هیواد دپولي ها خوا دغه ځوانان دپولیسو لخوا ونیول شول. میوند او ملګرو یې پولیسو ته وویل، چې دخدای روی ته وګورئ، موږ په خپل هیواد کې ۱۲ کاله زده کړې کړي، له مجبوریته ستاسو هیواد ته راغلي یو، چې دلته کار وکړو او یوه مړۍ حلاله روزي پیدا کړو.

پولیسو په کړس کړس ورته وخندل چې زموږ دهیواد قانون دنورو هیوادونو قانون سره توپیر کوي، تاسو موږ ته مجرم یاستئ، ځکه چې په غیر قانوني زموږ هیواد ته را غلي یاستئ. د میوند او د دواړه ملګرو په لاسونو کې ولچکې واچول شوې او مخامخ دزندان تورې کوټې ته وغورځول شول.

میوند چې شاو خوا کتل ګوري په زندان کې په سلګونه افغان ځوانان بندیان دي، دوی سره پیژندګلوی کوي او د راتګ ټولې کیسې ورته بیانوي، چې دوی هم د میوند په شان د بیکارۍ له امله دلته د زندان ښکار شوي دي.

میوند له ژور سوچ ورسته وویل، چې ای کاش زموږ په هیواد کې تل پاتې سوله شتون درلودی، په اداري فساد او قاچاق زموږ دهیواد نوم ښکیل نه وای. ځوانانو دزده کړو دترلاسه کولو وروسته دولت ورته دکار کولو چانس په نظر کې نیولی.

دا ولې؟ نن موږ په سلګونه تنه ځوانان په دغه کرغیړن او ورته نورو زندانونو کې شپې او ورځې سبا کوو. ولې او دڅه لپاره ؟ موږ خپلې ککرۍ خاورې او زده کړې په خپل هیواد کې کوو او بیا یې په پردۍ خاوره کې هغه هم د زندانونو په تورو کوټو کې عبس تیره ؤ. فکري وړتیا دخپل هیواد په خاوره کې نشو کارولی، نو همدا لامل دی، چې زموږ هیواد شاته پاتې دی. اې کاش چې زموږ مشران پوهیدلی اوزموږ له حاله خبر وای، نن به ولې په موږ داسې ورځې راتلې.

په دې توګه ورځې او شپې تیرې شوې، خو ددغو خوارو زندانیانو چاه آه هم نه جګوله او دهیواد مشران یې هم په کیسه کې نه ؤ. ولې په بیچاره کورنۍ یې چې هره شیبې تیریدلې د زړنو نه یې یوالله خبر ؤ، خو د دوی له وسه څه لاسته نه راتلل، چې د میوند او نورو ملګرو دخلاصون لپاره هلې ځلې وکړي.

میوند په زندان کې ډیر ځوریدل تمام ورځ په دې فکر کې ؤ، چې دکور وضعیت به څنګه وي، دې ته چې پلار یې دپوهنتون لګښت په پور برابرول دسوچونو ښکار شوی ؤ، ګډوډ ذهني سوچونه د دې په ذهن کې خطور کا ؤ، ډیر فکر چې میوند وړی ؤ د پور دپیسو خلاصول ؤ، ځکه خو میوند اوملګري یې مجبوري دې ته اړ ویستل، چې آ دندې په لټه کې ؤ، خو په پردي زندان وربرابر شول.

شیرمحمد امیني ستانکزی

اهمیت نهال شانی

درخت مظهر آبادی، شاخص لطافت هوا، باعث خرمی و سرسبزی، زمینه سازآسایش و رفاه، پاکی و صفایی طبیعت میباشد.

به همین دلیل یکی از نعمت های با ارزش خداوند[1] بحساب می آید و نقش بسیار مهم در زندگی بشر دارد و نیز در تعادل آب و هوای محیط تامین بخش مواد غذایی مورد نیاز انسان ها میباشدو انسان از اوایل زندگی انواع معتدد استفاده ها را از چوب و میوه های درختان برده است که نفع درخت در تامین زندگی انسانها شاندن درخت را که دیگر موجودات زنده از آن مستفید میگردد صدقه جاریه معرفی کرده است.

بناأ انسان در برابر طبیعت باید احساس مسؤلیت نموده غفلت و بی پروایی در مقابل طبیعت یک نوع مسؤلیت ایمانی و وجدانی محسوب می گردد.درخت بر اساس دستورات اسلامی موجودات زنده به شمار میرود.

یکی از نعمت های الهی که در قرآن کریم بسیار بر آن تأکید شده است، درخت است. گرچه در نظر نخست درخت موضوع قابل توجه و دقت نظری نیست که یک دین جاویدان در عصر جاهلیت بر اهمیت آن تأکید ورزد، اما دقت فزون تر نشان می دهد که این نعمت الهی، یکی از زیباترین مظاهر خلقت و جلوه ای از تجلیات آفریدگار عالم است. درخت از گرانبهاترین آفریده های خداوند دانا برای

انسان است و به دلیل نقش حیاتی که در زندگی تمامی موجودات زنده، به خصوص انسانها دارا می باشد در اسلام مورد توجه خاص قرار گرفته است. همچنان درخت در جای خودش نمای از اثبات قدرت و توانایی ایزد متعال می باشد چنانچه شاعر در این مورد فرموده است.

آن قادری که قدرت خود را ثبوت کرد
از چوب خشک غنچه بر آورد و توت کرد

پس بر این اساس با فرا رسیدن فصل بهار هر یک از ما باید در جهت انجام این امر خیر سهیم بوده و با غرس ؛ حفظ څمراقبت از هر نهالی بر ذخیره حسنات خود افزود نمایم.

نویسنده:زهره «خلیلی»

مدیریت عمومی امورجوانان ولایت لوگرباا مراکزتعلیمی، ورزشی وصحی عقدقرارداد نمود

مدیریت عمومی امورجوانان به تاریخ 27 حمل جهت فراهم آوری تسهیلات برای جوانان به مدت یکسال با مراکزتعلیمی،ورزشی وصحی قراردادی را به امضاء رسانید. انجنیرمحمدکاظم ابراهیم زاده مدیرعمومی امورجوانان ولایت لوگربه آژانس باخترگفت که این قرارداد فی مابین مدیریت جوانان وانستیتوت ...

بقیه درصفحه دوم